

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ : ฉบับย่อ

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

ข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ นี้ ยังคงเกี่ยวเนื่องกับเรื่องการระบาดของไวรัสอีโบล่า ซึ่งเริ่มส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการบินโลก ล่าสุดนั้น องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงได้มีความร่วมมือกับ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) องค์การการท่องเที่ยวของสหประชาชาติ (UNWTO) คณะกรรมการท่าอากาศยานระหว่างประเทศ (ACI) สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) และ สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (WTTTC) จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้น เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสอีโบล่า หลังจากที่มีความวิตกว่าเชื้อไวรัสนี้อาจติดไปกับผู้โดยสารเครื่องบินแพร่ไปสู่ประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ คณะทำงานเฉพาะกิจชุดนี้ มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนความพยายามของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอีโบล่า และให้ความร่วมมือการตอบสนองในระดับนานาชาติในภาคการท่องเที่ยวและการเดินทาง ตลอดจนเฝ้าสังเกตการณ์สถานการณ์การระบาด และให้ข้อมูลแก่ภาคการเดินทางและการท่องเที่ยว

ขณะเดียวกัน สายการบินต่างๆ เช่น สายการบินบริติชแอร์เวย์ สายการบินเอมิเรตส์ สายการบินโคเรียนแอร์ และ สายการบินเคนยาแอร์เวย์ ได้ยุติการให้บริการเที่ยวบินเข้าไปยังประเทศในแอฟริกาตะวันตกเป็นการชั่วคราว เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอีโบล่า

อย่างไรก็ตาม WHO วิตกว่าการยกเลิกเที่ยวบินของสายการบินต่างๆ อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น และทำให้เกิดการขาดแคลนอาหารภายในประเทศด้วย เช่นเดียวกับ IATA ซึ่งได้เรียกร้องให้สายการบินต่างๆ ให้บริการในพื้นที่ที่พบการระบาดของไวรัสอีโบล่าต่อไป เนื่องจากประเทศเหล่านี้ยังต้องการการเดินทางไปยังจุดต่างๆ ซึ่งก่อนหน้านี้ WHO ก็ได้ออกมาเปิดเผยแล้วว่า การติดเชื้ออีโบล่าจากการเดินทางทางอากาศนั้น มีความเสี่ยงที่ต่ำมาก ดังนั้นการออกคำสั่งระงับการเดินทางและการค่านั้นถือเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

นอกจากอุตสาหกรรมการบินจะเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงจากการแพร่กระจายของไวรัสอีโบล่าแล้ว ความเสี่ยงจากภัยคุกคามเครื่องบินพาณิชย์ยังคงเป็นประเด็นที่หลายฝ่ายต่างยังคงให้ความสำคัญและริเริ่มหาทางป้องกัน โดยล่าสุดนั้น ICAO มีแผนจัดทำระบบเตือนภัยสำหรับเครื่องบินที่จะต้องทำการบินผ่านน่านฟ้าในพื้นที่พิพาทที่มีการสู้รบ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความสูญเสีย หลังจากเหตุการณ์เครื่องบินของมาเลเซียแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ MH ๑๗ ถูกยิงตกในยูเครน โดย ICAO ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อรับผิดชอบภารกิจในการบรรเทาความเสียหาย ต่อเครื่องบินโดยสารซึ่งบินผ่านพื้นที่ขัดแย้ง โดยแนวทางป้องกันอันตรายกับเครื่องบินพาณิชย์ที่ทำการบินผ่านพื้นที่สู้รบที่คณะทำงานเสนอ ประกอบด้วย ๒ โครงการนำร่อง ที่ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยให้สายการบินและประเทศต่างๆ แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงในพื้นที่ขัดแย้งได้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ โครงการแรกจะมุ่งพิจารณาว่า ทำอย่างไรระบบประกาศแจ้งเตือนนักบิน (NOTAM) มีอยู่แล้ว จะสามารถแบ่งปันข้อมูลความเสี่ยงกับชั้นและเร่งด่วนได้ดียิ่งขึ้น และ โครงการที่สอง จะเป็นการจัดตั้งระบบแบบรวมศูนย์ เพื่อแบ่งปันข้อมูลในพื้นที่สู้รบได้อย่างฉับไว

สำหรับอุตสาหกรรมการบินในประเทศไทยนั้น แม้จะยังไม่มีรายงานถึงการแพร่กระจายของเชื้ออีโบลามาถึงประเทศไทย แต่อาจส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับอุตสาหกรรมการบินไทย โดยอาจเป็นผลให้ความเชื่อมั่นในการเดินทางโดยสารเครื่องบินและความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ลดต่ำลง

อย่างไรก็ตาม ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีเอ็มบี ได้ประเมินถึงภาคการท่องเที่ยวไทยว่า จะฟื้นเข้าใกล้ระดับปกติได้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากสถานการณ์ทางการเมืองคลี่คลาย โดยอุตสาหกรรมการบินจะได้รับประโยชน์จากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวไทยเป็นอย่างมาก

ล่าสุดนั้น ข้อมูลจากสายการบิน ระบุว่า ยอดจองของสายการบินไทยในช่วงไตรมาสที่ ๔ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าจำนวนผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวเริ่มกลับสู่ภาวะปกติ และคาดว่าอัตราส่วนบรรทุกผู้โดยสารเฉลี่ยจะสูงกว่าช่วงเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่เกิดวิกฤตอย่างแน่นอน

จะเห็นว่า แนวโน้มสถานการณ์ของสายการบินขนาดใหญ่อย่างสายการบินไทย ซึ่งที่ผ่านมากำลังประสบปัญหาการขาดทุนนั้น ก็เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บกท.) เองก็กำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนฟื้นฟูบริษัทฯ เพื่อแก้ปัญหาขาดทุน รวมทั้งเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และปรับโครงสร้างธุรกิจของ บกท. ให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว และหากเป็นเช่นนั้น สถานการณ์อุตสาหกรรมการบินของประเทศไทยโดยรวม ก็คาดว่าจะดีขึ้นด้วย

ปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมการบินของไทยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญมาก นั่นก็คือ การจัดทำแผนพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศของประเทศ ซึ่งกระทรวงคมนาคม ได้มีนโยบายให้ กรมการบินพลเรือน (บพ.) ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลระบบขนส่งทางอากาศของประเทศเป็นเจ้าภาพประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.), บกท., บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และสถาบันการบินพลเรือน (สบพ.) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศที่ครบถ้วนทุกมิติ ทั้งการบริหารทั้งอากาศ (Air space) ท่าอากาศยาน การสอบสวนอุบัติเหตุอากาศยาน เป็นต้น และให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ ICAO โดยเฉพาะในเรื่องความปลอดภัยในการบิน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุด ทั้งนี้ การจัดทำแผนแม่บทการขนส่งทางอากาศในครั้งนี้ ยังนับเป็นแผนแม่บทฉบับแรกของประเทศไทยด้วย

ดังที่ได้กล่าวไว้ว่า เรื่องความปลอดภัยในการบินเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่หน่วยงานด้านการบินต้องคำนึงถึง และอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ต้องเผชิญ ในช่วงเดือนนี้ พบว่า สายการบินของไทยถึง ๒ แห่ง ประสบอุบัติเหตุการณ์จากปัญหาเรื่องนกบินชนเครื่องบิน ซึ่งมีผลต่อความปลอดภัยในการบินอย่างมาก นั่นคือ สายการบินนกแอร์ และสายการบินไทยแอร์เอเชีย

นอกจากนี้ การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในตลาดการบินของไทยยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำหรับบริษัทสายการบินของไทย โดยเฉพาะสายการบินที่มีฐานการบินอยู่ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง ล่าสุดนั้น บริษัทสายการบิน นกสกุ๊ต จำกัด ผู้ให้บริการสายการบินนกสกุ๊ต ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยบริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และ Scoot Pte Ltd. ถือหุ้นร้อยละร้อยละ ๔๙ โดยมีนายปิยะ ยอดมณี เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

สายการบินนกสกุ๊ต จะเปิดให้บริการในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๘ โดยนกสกุ๊ตจะให้บริการเที่ยวบินในเส้นทางบินระยะกลางและไกล ด้วยเครื่องบินโบอิงรุ่น ๗๗๗-๓๐๐ โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมืองเป็นฐานปฏิบัติการหลัก

สายการบินต้นทุนต่ำอีกแห่งที่มีฐานการบินอยู่ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง ก็คือ สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ ก็จะขยายธุรกิจในการให้บริการโดยจะเพิ่มเส้นทางบินอีก ๕ เส้นทางบิน และเตรียมนำเข้าเครื่องบินรุ่นโบอิง ๗๓๗-๙๐๐ER เพิ่มอีก ๒ ลำ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอุตสาหกรรมการบินของไทยจะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่เรื่องมาตรฐานด้านการบินก็จะต้องเป็นสิ่งที่เคร่งครัด จึงจะไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อระบบโดยรวม ดังเช่นกรณีการทิ้งผู้โดยสารของสายการบินซีดีแอร์เวย์ส ก็ทำให้อุตสาหกรรมการบินของไทยได้รับผลกระทบในเชิงลบต่อความเชื่อมั่นในการโดยสารเครื่องบินของไทยด้วย

อย่างไรก็ตาม บพ. กำลังรวบรวมสถิติการกระทำความผิดของสายการบินต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำเป็นบัญชีดำ และจะมีการส่งข้อมูลรายชื่อสายการบินที่ถูกขึ้นบัญชีไปให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค นำไปเผยแพร่ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้รับทราบ เพื่อเป็นการเตือนภัยไม่ให้หลงไปเลือกใช้บริการสายการบินที่มีปัญหาอีก

นอกเหนือจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินภายในประเทศแล้ว ยังพบว่า อุตสาหกรรมการบินในกัมพูชาก็เริ่มมีการพัฒนาขึ้นด้วยเช่นกัน ล่าสุดนั้น จีนได้ลงทุนเปิดสายการบินในกัมพูชา ชื่อว่า “สายการบินแคมโบเดียบายอน” ลงทุนโดยบริษัทจอยแอร์ของจีน สายการบินนี้เป็นบริษัทสายการบินแห่งแรกของจีนที่ตั้งขึ้นในต่างประเทศ ทั้งนี้ จะเริ่มให้บริการในเดือนธันวาคมนี้ โดยใช้เครื่องบินรุ่น MA๖๐ ที่ผลิตขึ้นในประเทศจีน จำนวน ๒ ลำ

อย่างไรก็ตาม ในด้านการพัฒนาบุคลากรการบินนี้ ความคืบหน้าล่าสุดสำหรับการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมนักบินของสายการบินนกแอร์นั้น คณะกรรมการบริษัทฯ ได้อนุมัติลงทุนตั้งบริษัทร่วมทุนชื่อ บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท เทรนนิ่งเซ็นเตอร์ ประเทศไทย จำกัด โครงสร้างการถือหุ้น บริษัทฯ ถือหุ้นร้อยละ ๑๕, ANA Holdings Inc. โดย Strategic Partner Investment Pte. Ltd. และบริษัทในเครือ ANA Group ร้อยละ ๗๕ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร้อยละ ๑๐ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อดำเนินธุรกิจศูนย์ฝึกอบรมสำหรับนักบิน

เรื่องสุดท้ายที่น่าสนใจในตอนนี้ คือ ผลสำรวจการเดินทางโดยเครื่องบินผ่านทริปแอดไวเซอร์ ซึ่งเป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยได้ทำการสำรวจการเดินทางโดยเครื่องบินของนักเดินทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการสำรวจ พบว่า ร้อยละ ๖๐ ของผู้ตอบแบบสำรวจ ไม่พึงพอใจในการโดยสารเครื่องบิน ในเรื่อง “ที่นั่งที่อึดอัดบนเครื่องบิน ไม่สะดวกสบาย และที่นั่งที่ไม่สามารถยืดขาได้” มากเป็นอันดับหนึ่ง

การพัฒนาของสายการบินในสายตาของนักเดินทางนั้น นักเดินทางจำนวนถึงร้อยละ ๖๓ เห็นว่า “การจองตั๋วโดยสารได้ง่ายขึ้น” เป็นสิ่งที่มีการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ “การมีเที่ยวบินราคาประหยัดให้เลือกเพิ่มขึ้น” และ “การมีเส้นทางบินเพิ่มขึ้น / ทางเลือกในการเดินทางเพิ่มขึ้น” ซึ่งมีร้อยละ ๔๔ และ ๔๕ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลับพบว่า นักเดินทางไม่มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตระหว่างเดินทางบนเครื่องบิน โดยจำนวน ๙๕ เปอร์เซ็นต์ของนักเดินทางไม่เคยใช้บริการ Wi-Fi ที่ทางสายการบินจัดไว้เลย

สำหรับสายการบินที่นักเดินทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเห็นว่า สายการบินต้นทุนต่ำอันดับหนึ่ง ได้แก่ สายการบินแอร์เอเชีย ส่วนสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบที่ได้รับการยกย่องเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ สายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์ ในขณะที่ ร้อยละ ๖๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ยกให้ สนามบินซาฮี ประเทศ

สิงคโปร์ เป็นสนามบินยอดนิยมในภูมิภาคนี้ เนื่องจาก เดินทางสะดวก มีป้ายนำทางชัดเจน มีสินค้าให้เลือกซื้อ หลากหลาย และมีร้านอาหารหลากหลายให้เลือก

ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ นี้ ยังคงเป็นประเด็นที่ต่อเนื่องมาจากเดือนก่อน คือ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาต่ออุตสาหกรรมการบินโลก และการหาแนวทางเพื่อป้องกันภัยคุกคามเครื่องบินพาณิชย์ที่ทำการบินผ่าน่านฟ้าในพื้นที่พิพาทของหน่วยเกี่ยวข้องต่างๆ

สำหรับอุตสาหกรรมการบินในประเทศไทยนั้น ยังคงมีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวดีขึ้นในช่วงไตรมาสที่ ๔ ของปี พ.ศ.๒๕๕๗ นี้ และมีปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ทั้งการจัดทำแผนแม่บทการขนส่งทางอากาศของไทย แผนฟื้นฟู บกท. การจัดตั้งสายการบินนกสกีอย่างเป็นทางการ เป็นต้น ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เช่น ความเชื่อมั่นของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบินของไทย ความปลอดภัยในการบิน ความรุนแรงในการแข่งขันในอุตสาหกรรมการบิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจของทริปแอดไวเซอร์ ก็สามารถเป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อนำมาปรับปรุงระบบการขนส่งทางอากาศของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเดินทางได้

หากท่านต้องการข้อมูลสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ฉบับเต็ม สามารถติดต่อได้ที่ chaluntip@catc.or.th โดยกรุณาแจ้งชื่อ-สกุล หน่วยงานสังกัด และวัตถุประสงค์การขอใช้ข้อมูล เพื่อสถาบันการบินพลเรือนจะได้เก็บรวบรวมเป็นสถิติข้อมูลต่อไป

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์กระทรวงคมนาคม

เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน

เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์ข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่มีอาจ รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบต่อ ผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น